

3. juuni 2020

Juuni kuukiri nr 49

5. JUUNI 2020

Eesti Kultuuriseltside Ühenduse arengukava küsimustik

EKSÜ on alustanud **2021-2025 arengukava** koostamist. See on meie ühine ettevõtmine, mille eesmärgiks on toetada ja edendada seltside tegevust, mis on muutunud väljakutseterohkel koroonakriisi ajal veelgi tähtsamaks.

Hea koduseltside ja valisseltside eestvedaja, liige, kutsume teid kõiki osa võtma küsitlusest. [Siit:](#)

TEADE SUVEKOOLI KOHTA

EKSÜ selleks aastaks planeeritud seltside suvepäevad on üle viidud järgmisse aastasse!

Programm, koht ja kuupäevad on samad:

Kohtume 30.07 kuni 01.08.2021 Peremaal!

Maikus on ikka tähistatud emadepäeva...

Londoni Eesti Seltsi emadepäeva tervitust saab vaadata [siit:](#)

Sveitsi Eesti Seltsi emadepäeva tervitus [siit:](#)

Seltside muid tegemisi

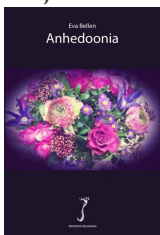
[Seltsielust Lätis koroonajaal](#)

Läti Eesti Selts, nagu kindlasti ka teised seltsid, tegutsevad suurelt osalt edasi kaugjuhtimise teel, milleks on ka korrapärased **Riia raadio** vähemusrahvaste raadiosaadetes (LR4 aken) osalemised. Viimased korrad toimusid isegi mobiiltelefoni teel. Seekord toimusid intervjuud saadiku, konsuli ja Riia eesti kooli õpetajaga, kõik ikka kaugtöö teemal. Kel tekib huvi, on saade [järelkuulatav](#):

[Eesti 100 luuleraamat](#)

Kirjastuse Paljasjalg “Eesti 100 luuleraamatut” sarjas on ilmunud Mikkeli Eesti Keskuse kultuurijuhi Eva Bellen-i sulest esimene luuleraamat Anhedoonia. Mikkelis on raamatuga võimalik tutvuda ja seda laenutada Eesti Keskuse toast, Mikkeli raamatukogust ja loomulikult otse Evalt.

[Mihkel Lüdigi 140!](#)

Eesti Lipu Seltsi, Peterburi Teataja ja Peterburi Jaani kiriku Fondi nimel sai osaletud professor Mihkel Lüdigi 140. sünniaastapäeva mälestushetkel Vändra kalmistul ja Vaskräämas (tema sünnitalu asuva mälestuskivi juures), kus süütasime koos Lüdigi sugulastega mälestusküünlad ja aetasime lilled.

[Aigu Om](#)

Mahlakuu peremäidsil päivil oll` Võru Instituudin käsituünäütüs “Aigu om”

Talina Võro Seldsi käsituüringi Nopõnäpo puult sai kah sinnä ütte ku tõist saadõtus. Metsalliku Eva lilleline pilt, mis mi kandi kihlkundõ rahvarõivide erineväst triibumustri kangast sai täl kokko ummõldus. Sis oll viil “Sussisuhvli saina pääle” ja Uma Lehe paprõst tettü kingikoti`.

[Rahvusvahelise tantsupäeva järelkaja](#)

Sel aastal kutsus Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts (ERRS) kõiki üles 29. aprillil, rahvusvahelisel tantsupäeval, tantsima Saaremaalt pärit pärimustantsu **Kuo tu tetsu**. Tantsupäevast võttis osa ka Tampere Eesti Klubi kollektiiv **VINGERPUSSID**.

Laulurahvas kolis internetti.

17. mail ühinesid lauluväljakul 2500 koorilauljat, et üheskoos digitaalselt laulda. Sellega tähistati eriolukorra lõppemist Eestis ja ühendati kaks väga eestlaslikku traditsiooni: laulmine ja digiühiskond. Muide, tegemist oli tõenäoliselt suurima digitaalse ühislaulmisega, kus reaalselt nii suur hulk inimesi virtuaalselt koos laulu lööb.

Kevadest meie väikesaartel

Sellel aastal on kõigi plaanid muutunud. Tundsime huvi, kuidas on see kevad mõjutanud meie väikesaari ja nende **seltsielu**. On ju sealsed kogukonnad nõ “meretagune asi”, kus nangunii kulgeb elu igal ajal teises rütmis ja mere keskel elamine kujundab sealseid inimesi ja nende elulaadi mandri inimestest erinevalt. Kuigi eriolukord Eestis on nüüd lõppenud, on ikkagi huvitav väikesaarte inimestelt endilt kuulda, kuidas nemad ise seda kevadet kirjeldavad.

Londonis kasutavad eesti lapsed edukalt Zoom keskkonda

Londoni Eesti Seltsi juhatuse liige Jane Bakhof on Eesti Majas läbiviidavate keeleõppe töötubade üks algatajatest. See on Keelekindlus, mis on laste- ja noorteklubi, kus eesti keelt õpetatakse ja õpitakse läbi praktiliste tundide ning kogemuste. Saadakse kokku kord kuus ja alati on külas uus ja põnev külalisõpetaja, kes oma tööst räägib.

Krimmi eestlased ootavad pikisilmi eesti keele õpetaja saabumist

“Mina väga soovin, et minu laps õpiks eesti keelt. Ma väga loodan, et Eestist tuleb siia jälle õpetaja ja meie lapsed hakkavad uuesti eesti keelt õppima. See

on neile väga huvitav”, rääkis ansambli “Rukkilill” juhataja Polina Pronina.

Haida uue kiriku ümber jätkuvad kibekiired tööd

Plaanis oli kirik sisse õnnistada jaanipäeval ja tundub, et see ka õnnestub. Praegu tegeleb kogukond juba viimistustöödega: istutatakse lilli, lihvitakse seinu, mis peatselt ka värvitakse. Tööd on veel palju, aga rahvas on entusiastlik ning rõõmsalt kaasa löömas.

Vanemuise Selts tähistas maikuus kolme suurmehe tähtpäeva

16. mail tähistasid vanemuislased Vanemuise Seltsi asutaja (1865) ja üldlaulupidude traditsiooni algataja **Johann Voldemar Jannseni** 201. sünniaastapäeva. Sel päeval toimus mälestushetk Raadi kalmistul, kus süütasime küünlad ja rääkisime Jannseni tähtsusest Eesti kultuuriloos.

Tatjana nukunäitus Võrus

Võrumaa Keskraamatukogu lasteosakonnas Jüri tn 54 Võrus, on alates 27.05.2020 avatud Peterburi Eesti Kultuuriseltsi liikme Tatjana Sigacheva käsitööna valminud nukunäitus “Nukumäng, nuku elu”.

Maailmareisilt tagasi kodusadamas

21. mail 2020 jõudis kodusadamasse Roomassaarde Saaremaal tagasi maailmameredel seilanud kahemastiline mootorpurjekas **Admiral Bellingshausen**. Nii meremeeste kui purjeka tagasijõudmist oodati mitte ainult Saaremaal vaid laiemalt kogu Eestis. Tegemist oli ju sajandi meresõiduga Eesti **merekultuuri** kontekstis.

ERMi Sõprade Seltsi ruumis uuenes näitus

ERMi Sõprade Seltsi auliige Kärt Summatavet, Tartu Ülikooli vabade kunstide professor, eksponeerib oma loomingulist teekonda seltsi esinduses ERMis. Professori loome-lauavitrini ilmub uusi ideid ja ehtekomplekte, mis valmivad professuuri ajal. Seekordne uusteos “Ussikuningas” on sündinud viirusega seotud eriolukorra ajal ning on kõige esimene 33-osalisest originaaljoonistuste sarjast.

[Helilooja Märts-Matis Lill kevadhooaja viimases Tartu Folgiklubis 28.05.2020.](#)

2020. a. kevadhooaja viimane Tartu Folgiklubi võõrustas 28. mail heliloojat ja humanitaari Märts-Matis Lille. Ants Johansoniga kõneluse teemadeks olid helilooja päritolu, muusika juurde jõudmine, muusikaõpingud ja nii nüüdismuusika loomeprotsess kui ka retseptsioon praeguses Eestis. Folgiklubi jõudis kontaktivabalt kuulajate ja vaatajateni TARTU pood-galeriist, [Facebooki ülekandena \(esmakordselt 360-kraadi\)](#).

[Põnev pühapäev metsade rüpes](#)

24. mail tähistati üle-euroopalist kaitsealade päeva. Rahvast innustati sellel päeval rohkem õues olema. Nii kutsus ka **MTÜ Rõka Külaselts** loodushuvilisi Eesti esimese metsakaitseala – **Järvelja Ürgmetsa** matkaradadele. Korraldajad MTÜ Rõka Külaselts ja Peramaa Puhkekeskus tänavad ka omalt poolt toredaid matkaselle ning on heal meelel nõus üritust kordama.

Liikmete trükiseid

Lee 26

On ilmunud ERMi Sõprade Seltsi aastaraamatu Lee 26. number. ERMi Sõprade Seltsil on oma aastaraamat Lee, mis alustas ilmumist 1995. aastal. Täna on ilmunud neid juba 26 numbrit.

Peterburi Teataja maikuu number: [Peterburi_Teataja_83](#)

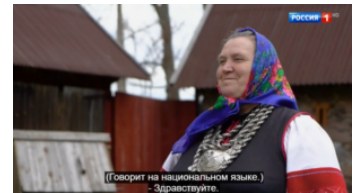
Asutatud 1906 taasisilmub 1999

Uusi videomaterjale

Videokild Pihkva oblasti setudest

Jagame siinkohal Rossija 1 kanalis värskelt eetris olnud saadet ПИО СЕРПЕТЫ ВСЕМУ СБЕТУ. Saates on intervjuu Radaja küla (Pihkva oblast) seto muuseumi perenaise Malle Bogatšovaga, kes tutvustab seto kultuuri.

Film vene keeles

Sotši Linna Eesti Seltsi hooaja video-avatervitus

Linnas asuva eesti seltsi Eesti Aiake esindaja, Tammsaare majamuuseumi direktress Diana Gubareva edastab suvehooaja alguse puhul kõikidele linnakodanikele ning Šotši külastajatele kevadtervitus. Musta mere kuurort ning Tammsaare majamuuseum Punasel Lagedal ootavad eestimaalasi esimesel võimalusel!

Seltside ajaloo varasalvest:

Koroona ajal on mitmed seltsid ette võtnud oma arhiivide ülevaatamise ning sorteerimise. Mitmed seltsid on jaganud oma mälestusi ka Kultuuriseltside Ühenduse lehel.

Valgevene Eesti Selts on korrastamas oma arhiivi

Eesti Selts Pääsuke, kes tegutseb Valgevenes, on koroonaajal samuti ette võtnud oma varasemate tegevuste arhiveerimise ning piltide sorteerimise.

Selts on asutatud 1997. aastal Minskis ning ta ühendab Valgevenemaal elavaid eestlasi, et säilitada nende rahvuslikku kultuurimälu, keelt, rahvuslikke traditsioone ning tutvustada [Eesti riiki ja rahvast](#) valgevenelastele.

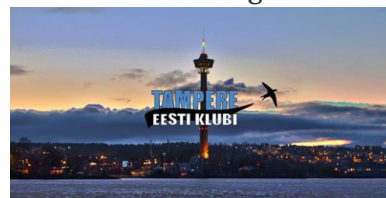
Eesti keele õpetamise lugu Siberis

Üheks peamiseks rahvakultuuriautonomia EESTI eesmärgiks on eesti keele kui **emakeele õpetamine**. Eesti keele kursusi alustati **1991. aastal** (õpetajad Almine Puusepp, Kuno Regi ja Helvi Kuus, keda 2007. aastal EV President autasustas Valgetähe ordeniga). 2016 -2017. aastatel oli õpetajaks Krismar Rosin, Eesti vabatahtlik Interras. Töötame oma arhiividega ning ootame olude muutumist ka siin, Siberis. Kõik kultuuriüritused on edasi lükatud.

Tampere Arhiivi Projekt

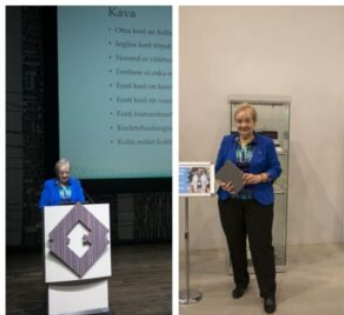
Pöördume kõigi poole, kes on osalenud Tampere Eesti Klubi tegemistes 25.a. vältel ning soovivad jagada oma mälestusi, huvitavaid hetki. Palume täita küsitlus! Täname neid, kes on andnud oma nõusoleku meenutuste-mälestuste kirjutamiseks ning vastanud juba ankeedile!

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfYOYvDRt91RWwIPH39BIqNh7lwADMIGSBEZpdRK-DCI90ICQ/viewform>

Eesti Rahva Muuseumi Sõprade Selts ja emakeelepäeva meenutus ERMis

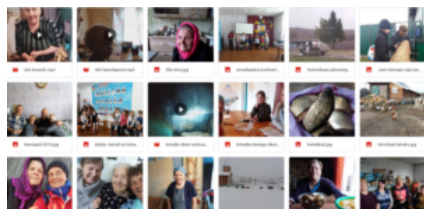
Praeguse ülevaate teemaks on avalikkusele suunatud emakeelepäevade tähistamine, mida selts on pidanud

juba palju aastaid oma auasjaks. 2016. aastal jäi ERMi uude majja kolimise tõttu selle päeva tähistamine küll ära, aga ERMi sõbrad aitasid 13. märtsil 2016 korraldada eesti keele päeva Petseri Lingvistilises Gümnaasiumis. Selle kooli külastamine emakeelekuul on seltsi plaanidesse kuulunud juba üle kümne aasta.

J. Hurda nim. Põlva Rahvahariduse Seltsist läbi aegade

Põlva Rahvahariduse Seltsi põhikirja, mille koostas tookordne Metste kooliõpetaja Jaan Vahtra, kes kasutas ka pedagoogide Toomas Toigeri ja Juhan Kala ning apteeker Rudolf Bergmanni heatahtlikku abi, kinnitas Liivimaa kuberner 5. juulil (vkj) **1907. aastal**

[Laine Petersoni fotod Suetuki külast 2018, 2019](#)

Jagame siinkohal Siberi misjonäri Laine Petersoni arhiivimaterjale Suetuki eestlaste elust ja tegemistest. Fotod ning videod on üles võetud Laine poolt aastatel 2018 ning 2019 Suetuki külas.

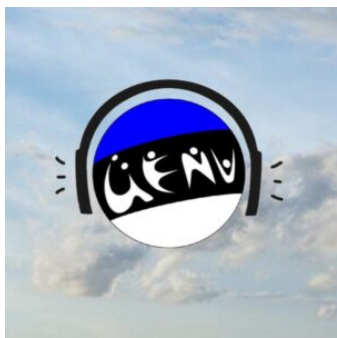
Tulekul või käimas:

Lapsi oodatakse Lõimetuppa

Lõimeleer ootab lapsi LÕIMETUPPA – igal pühapäeval enne suurt suve. Lõimeleeris on Lugemistuba ja Jututuba ja Kunstituba – me tahame olla laste jaoks olemas ka siis, kui on igav ja pole suve ja meie laagreid ja väliseesti lapsed on oma kodudes üle ilma laiali.

[Hea noor globaalne eestlane!](#)

Kutsume kõiki aktiivseid Eesti juurtega noori vanuses 14-30 eluaastat, kes räägivad eesti keelt suhtlustasandil meiega koos arutlema. Soovi korral on võimalus oma mõtteid jagada ka inglise ja vene keeles. Virtuaalpäevad toimuvad Zoomi keskkonnas orienteeruvalt 2-tunniste sessioonidena kahel järjestikusel laupäeval **30.05** ja **06.06** algusega **kell 17.00** Eesti aja järgi. Üritusel osalejad saavad endale nimetuse Ülemaailmse Eestluse Noorsaadik 2020 (Global Estonian Youth Ambassador 2020), mille allkirjastab koostöökomisjoni juht rahvastikuminister Riina Solman.

Partnerite infokirju:

[Eesti Folkloorinõukogu Kuukiri juuni 2020](#)

[Eesti Koostöökogu Kogu uudiskiri juuni](#)

EKSÜ e-kuukirja saate muuta veel sisukamaks, kui saadate varakult teateid ja kajastusi oma sündmustest meie aadressile info@kultuuriseltsid.ee

Kuukirjaga saate liituda, kui saadate kirja aadressile info@kultuuriseltsid.ee EKSÜ tegemistega saab tutvuda kodulehel www.kultuuriseltsid.ee ja FBs

E-kuukirja ja kodulehte toimetavad EKSÜ tegevjuht Liina Miks ja EKSÜ juhatuse liige Külli Ots

Published in [2020](#), [EKSÜ](#) and [Kuukiri](#)